

هانری ویوتان

یکی از مفاخر بزرگ ویلن در سده نوزدهم هانری ویوتان ویلنیست نامور بلژیکی میباشد. ویوتان در بیستم فوریه ۱۸۹۰ در شهر ورویه (بلژیک) بدنیا آمد. پدرش افسر احتیاط بود و باموسیقی اندک آشنائی داشت و بیاری گوش دقیق و حساس خود با کوک کردن پیانو روزگار میگذرانید. ویوتان از خردسالی ذوق و استعداد موسیقی خویش را هویدا ساخت چنانکه در دو سالگی شوقی فراوان بزمزمه‌ی آهنگها و کشیدن آرشه بروی سیمهای ویلن کوچکی که برای سرگرمی بدو داده بودند داشت. در ۵ سالگی این ذوق و شوق در وی بغایت رسیده بود که پدرش او را بآموزگاری موسوم به لکلو Lecloux سپرد تا ذوق و استعدادش را پرورش دهد.

لکلو از روز نخست پایه‌ی آموزش ویوتان را بسیار نیکو نهاد و در پرورش وی فراوان بکوشید چنانکه در ۸ سالگی در چندین شهر بلژیک در کنسرتها شرکت کرده کامیابی شایان یافت، در طی همین کنسرتها و یونان توجه بریو- Bériot ویلنیست مشهور را بخود کشانید بطوریکه بدون مطالبه دستمزد وی را بشاگردی خویش پذیرفت.

در ۱۸۳۰ ویوتان ده ساله باندازه‌ای در نواختن ویلن پیشرفت کرده و مهارت یافته بود که بریو ویرا همراه خود بیاریس برد و کنسرتی برایش ترتیب داده در این کنسرت کامیابی فراوان بهره‌ی ویوتان گردید و مورد توجه مردم و بویژه توده‌ی موسیقی دانان پاریس گردید.

در ۱۸۳۳ ویوتان قصد مسافرت کرده نخست بوین رفت آنجا مدتی نزد

زشر Sechter بفرگرفتن هارمونی پرداخت و این علم را در ۱۸۳۵ در پاریس نزد ریشا Reicha تکمیل کرد یکسال بعد برای دادن کنسرت از آهنگهای ساخته‌ی خود مسافرت‌هایی بکشورهای هلند و آلمان و انگلستان و روسیه کرد.

نخستین کامیابی بزرگ در کنسرت بروکسل برای وی بدست آمد. از جمله آهنگهاییکه در این کنسرت نواخت یکی کنسرتو درمی بزرگ و دیگری فانتزی در لا بزرگ بود که در طی مسافرت خود بروسیه ساخته بود.

سال بعد نیز با تصنیفات خود در پاریس ظاهر گشت و کامیابی فراوان یافت. در این هنگام ویوتان بمنتهای شهرت و افتخار رسیده و دیگر نیازی بهیچگونه کوشش برای شناساندن خود نداشت.

در ۱۸۴۴ ویوتان مسافرتی بامریکا کرده مردم آن سرزمین را نیز از هنر-مندی و زبردستی خود بحیرت انداخت.

در ۱۸۴۵ با اینکه قصد داشت بآموزش ویلن بپردازد در برابر دستمزدی هنگفت پیمانی برای مدت ۱۰ سال با هیئت مدیره اپرای (تماشاگاه) امپراطوری پترزبورگ بست و سولیست ارکستر اپرای نامبرده شناخته شد. یکسال بعد از طرف امپراطور روسیه لقب «سولیست اعلیحضرت امپراطوری» بوی داده شد و در این هنگام همواره در کنسرت‌های مهم پترزبورگ و مسکو ظاهر میشد.

ولی ویوتان دوست داشت آزادانه کار کند و نمیتوانست مدت‌های پای بند پیمان اپرای پترزبورگ بماند از اینرو در سال ۱۸۵۲ از آنکار استعفا کرده باز چندی برای دادن کنسرت بمسافرت در سراسر اروپا وترکیه پرداخت و دوبار نیز در سالهای ۱۸۵۷ و ۱۸۷۰ بامریکا رفت در ظرف این مدت اوقات فراغت خویش را در ویلای خود در فرانکفورت میگذرانید.

در ۱۸۷۱ ویوتان شغل استادی ویلن هنرستان عالی موسیقی بروکسل را که بدو پیشنهاد کرده بودند پذیرفت و تا سال ۱۸۷۲ بدین کار مشغول بود. در اینسال بر اثر عارضه‌ی سکتیه‌ی ناقصیکه بر طرف چپ بدنش آسیب رسانید هنر مندی

و توانائی خویش را در نواختن ویلن تا اندازه ای از دست داده و دیگر نمیتوانست مانند پیش آهنگ شیرین و دلچسب از ویلن بیرون کشد ناچار هنرستان موسیقی موقتاً جایگاه ویرا به **Wieniawsky** وینیاوسکی ویرتوئز مشهور واگذار کرد ولی ویوتان پس از درمان عارضه ای که بدو وارد شده بود دیگر نتوانست به پایه ویرتوئزی نخستین باز گردد و از اینرو هنرستان را ترک گفت و برای رفع خستگی رهسپار پاریس گردید. پس از چندی به الجزیره رفت و اندکی بعد در شهر مصطفی در ۶۱ سالگی ۶ ژوئن ۱۸۸۱ در گذشت.

در سال ۱۸۹۸ مجسمه او را بیاد کار هنرمندی و استادیش در شهر **Verviers** و رویه در بلژیک برپا کردند.

آثار ویوتان در ادبیات موسیقی جایگاهی بلند دارد. ویوتان کنسرتوهای بسیار زیبا برای ویلن از خود برجای گذارده که میتوان آنها را شاهکار ساخته های وی دانست از آن جمله است :

کنسرتو	در فا بزرگ
،	در فا دیز کوچک
،	در لا بزرگ
،	در ر کوچک
،	در سل بزرگ (که پس از مرگ وی انتشار یافت)

از آثار دیگر ویوتان چند فانتزی است که برای ویلن و ارکستر ساخته شده مانند **فانتزی در لا بزرگ**، **فانتازیا**، **کاپریس**، **دو فانتزی** و **یادگار روسیه** و **انترودکسیون و رندو Rondo** که بر روی آهنگهای روسی ساخته است.

یک کاپریس و **یک سنات** برای ویلن بافتخار پاکائینی نوشته است و برای نغمه یانکی **دودل Yankee doodle** واریاسیونی ساخته که با نواختن همان امریکائیان را شیفته خویش نمود. **دو دوئت کنسرتی** که بر روی یکی از تمهای

دون ژان و دوئت درخشان که روی تمهای مجاری ساخته است. از ساخته های وی
یکرشته فانتزی بر پایه ی نغمه های اپرا های گوناگون سویت چند کاپریس ۶
اتود کنسرتی کادانسهای برای کنسرت بتهوون. دو کنسرت برای ویلن سل يك
سونات برای ویلن سل و آلتو و يك اوورتور بر پایه ی سرود ملی بلژیک را میتوان
نام برد.

آثار ویوتان دارای شیوه ای نو و سبکی شورانگیز است و از بلندی روح
و والائی فکر وی حکایت میکند و یوتان در سازندگی همواره دوستدار شیوه های
نوین و تغییرات و تنوعات دلیپذیر بوده و این اسلوب با طرز ماهرانه در آثارش مشاهده
میشود. گذرهای ویرتوئزی و یوتان تنها برای آنکه برق از دیدگان ربایند ساخته
نشده اند بلکه خود نیز بخش جدا نشدنی آهنگ اصلی میباشد. اینزائی Ysaye
ویلنیست نابغه در باره ی ویوتان چنین میگوید:

« ویوتان گذر های برجسته آثار خویش را از خود ویلن بیرون کشیده
نه اینکه آنها را برای ویلن ساخته باشد » ویوتان کلیه منابع فنی ویلن را مورد
استفاده قرار داده یعنی همه ممکنات آنرا در نظر گرفته و با شیوه های زیبا کوشیده
است تا الحان خوش آیند از ویلن درآیند. مطالعات فنی

ویوتان استادی بزرگ و نوازنده ای بلند پایه بود، معتقد بود که هنگام
نواختن باید کوشید تا بانها نشان دادن احساسات لطیف و شاعرانه شنوندگان را مجذوب
و مسحور ساخت و گاهی هم آهنگها را با گذرهای دشوار آرایش میداد. ازینرو
همانطور که شوپن را شاعر پیانو شمرده اند و یوتان را نیز شاعر ویلن نامیده اند
این عنوان را «دبار» در کتاب ویلن خود برای ویوتان برگزیده است.

روبیك گریگوریان